

تَقْوٖيمٍؗ “Biz, gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık” buyurulması, verilen bu değerin açık bir ifadesidir. Allah katında değeri olan insan, diğeri insanlar yanında da değerlidir ve herkes bunu böyle kabullenmelidir. Aksi halde herhangi bir insanı beğenmeme Allah’ın takdirine, O’nun iradesine razı olmama gibi bir durumu ortaya koyar. Hâlbuki herkesi, her şeyi yaratan yüce Allah’tır. İnsanın konumu, mal varlığı ve fizikî şekli nasıl olursa olsun, biri diğeri için olamaz. Zira Kur’an ifadesiyle, يَٓا

اَيُّهَا

النَّاسُ

اِنَّا

خَلَقْنَاكُمْمِنْذَكَرٍوَاُنْثٰى

وَجَعَلْنَاكُمْشُعُوباًوَقَـبَٓائِلَ

لِتَعَارَفُواؕاِنَّ

اَكْرَمَكُمْعِنْدَ

اللّٰهِ

اَتْقٰيكُمْؕاِنَّ

اللّٰهَ

عَلٖيمٌ

خَبٖيرٌ الْاَرْضِ

مَرَحاًؕ

اِنَّ

اللّٰهَلَا

يُحِبُّ

كُلَّ

مُخْتَالٍ

فَخُورٍۚ& “Gurura kapılarak insanlara burun kıvrma” şeklinde dile getirilmiştir. İnsan hangi konumda, makam ve mevkide olursa olsun; ne tür bir varlığa sahip bulunursa bulunsun; yaratılış yönüyle fizikî yapısı nasıl olursa olsun asla kendisini başkalarına karşı büyük görmemelidir. Herkesi yaratan Allah’tır. Herkesin durumunu takdir

eden de O'¸dur. Başkalarını k¸ g¸rmek, Allah'ın taksimatına adeta razı olmamak anlamına da gelir. Allah hi¸ kimseye malı-m¸, yaratılışı sebebiyle değer vermez. İnsanlara yaptığı g¸zel davranışları ve kalplerinin temizliği ve niyetleriyle değer verir. Allah asla kibirli olanı sevmez. Ger¸ek b¸y¸k¸k yalnızca O'na aittir. Kur'an-

Kerim'de C¸siye suresinin 37. ayetinde

وَلَهُ

الْكِبْرِيَٓاءُ فِي

السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ

ࣕ وَهُوَ

الْعَزٖيزُ

الْحَكٖيمُ

“G¸klerde ve yerde ululuk O'na aittir. O, mutlak g¸¸ sahibidir

” buyurulmuştur. B¸ylece kulların yaptıklarının ve yapacaklarının mutlaka

Allah'ın g¸c¸, dilemesi ve yaratması ile olduğu bildirilmiştir. Bu kanaatten

uzaklaşıp sahip olunan nimetleri b¸t¸n¸yle kendilerine mal edenler yanılığıda

olup Allah'ın hoşnutluğundan uzaklaşırlar. Nitekim Kur'an-ı Kerim'de

zenginlięi dillere destan olmuř K¸r¸n¸dan bahsedilmektedir. Allah'ın

kendisine vermiş olduğu varlığın kendi ilmi, gayreti ve ¸abasıyla olduğunu ifade ederek

Allah'ın takdirini kabul etmemesi ve kibirlenmesi, sonunun gelmesine sebep olmuřtur. Bu

durum Kasas suresinin 78. ve 81. ayetlerinde; قَالَ

اِنَّـمَٓا

اُو۫تٖيتُهُ

عَلٰى عِلْمٍ

عِنْدٖيؕ

اَوَلَمْ

يَعْلَمْ

اَنَّ

اللّٰهَ قَدْ

اَهْلَكَ

مِنْ

قَبْلِهٖ

مِنَ

الْقُرُونِ

مَنْ هُوَ

اَشَدُّ

مِنْهُ

قُوَّةً

وَاَكْثَرُ

جَمْعاًؕ

وَلَا

يُسْـَٔلُ

عَنْ

ذُنُوبِهِمُ

الْمُجْرِمُِ

08;نَ

فَخَسَفْنَابِهٖوَبِدَارِهِالْاَرْضَفَمَاكَانَلَهُمِنْفِئَةٍيَنْصُرُونَهُمِنْدُونِاللّٰهِࣗوَمَاكَانَمِنَالْمُنْتَصِرٖينَ “Kârûn, ‘Bunlar bana bendeki bilgi ve beceriden dolayı verilmiştir’ dedi. ... Sonunda onu da sarayını da yerin dibine batırdık. Allah’a karşı ona yardım edebilecek adamları da yoktu...” ifadeleriyle yer almıştır. Konu başında zikrettiğimiz ayetin devamında وَلَاتَمْشِفِيالْاَرْضِمَرَحاً “yeryüzünde böbürlenerek yürüme...” buyrulmuştur. Bununla da kimsenin kendisini üstün görmemesi, başkalarına tepeden bakmaması gerektiği hatırlatılır. Başlangıçta yaratılış maddesi aynı olan insanlar, hayatın sonunda aynı durumla, ölümle karşılaşp kibrine sebep olan her şeyden bütünüyle kopacak, yaptığının hesabını vermek üzere Allah’ın huzuruna çıkacaktır. Allah gurura kapılıp kendini beğenen hiç kimseyi sevmez. Allah’ın sevgisini kazanmak isteyen bu tür davranışlara giremez. Diğer ayette ise وَاقْصِدْفٖيمَشْيِكَ“Yürüyüşünde ölçülü ol.” buyurularak, etrafımızı rahatsız edecek bir davranış sergilemeden ve toplumdan uzaklaşmadan yaşamamız emredilmektedir. Ayrıca وَاغْضُضْمِنْصَوْتِكَ “Sesini de yükseltme.” emriyle insanları rahatsız edecek ses tonunu kullanmamız ve başkalarını endişeye düşürecek davranışa girmemiz yasaklanmıştır. Gereksiz yere bağırmanın ve lüzumsuz olarak sesimizi yükseltmemiz asla tasvip edilmediği gibi ayetin sonunda yer alan اِنَّاَنْكَرَالْاَصْوَاتِلَصَوْتُالْحَمٖير “Seslerin en çirkinini eşek sesidir.” ifadesindeki benzetmeyle de insan, bu duruma düşmemesi için uyarılmıştır. Bizlere yakışan, makul, ölçülü ve huzur veren bir kişiliğe sahip olmaktır. Böyle bir kişiliğe sahip olduğumuz takdirde hem Allah’ın emrini yerine getirmiş hem de saygın bir yapıya kavuşmuş oluruz.

